

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Ivdiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

34. Quae differentia inter Iudicem dare, & jurisdictionem mandare?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

tum Principis inferioris & supremi) quod ille ad unam delegatus, subdelegare non possit: hic autem possit: sed Iason. L. more *supran.* 2. repugnat: afferens nusquam in jure hanc exceptionem reperiri: ut pro inde stando in jure velit, delegatum inferioris Ordinarii etiam ad universitatem causarum non posse subdelegare. Verum quia in praxi hæc sententia est contra omnes Doctores & consuetudinem universalem, quæ prævalere debet: *Standum* favorabiliori sententiæ, nullo quoad hoc facto discrimine inter delegatum à Principe, aut non Principe.

34. Porrò difficultas ex supra dictis emergit non levis, an sit differentia inter Judicem dare, & jurisdictionem mandare, ratione cuius delegatus à Principe causas delegare possit: non item delegatus ab inferiore? *Affirmat Covar.* lib. 3. var. cap: ult. n. 11. & multi alii, quos refert de sumpto 1. argumento ex L. cum Prætor §. ff. dejud: ubi dicitur; eum quoq; cui mandata est jurisdictione Judicem dare posse, veluti Legatum Proconsulis. Ergo plus est mandare jurisdictionem, quam Judicem dare:

dare: quoniam Judex datus Judicem dare non potest. L. à Iudice C. de Iudic: 2. ex L Imperium de jurisdictione om. jud: ubi est jurisdictionis Judicis dandi licentia. Ergo is, cui mandata est jurisdictionis Judicem dare poterit: quod tamen Judex datus facere non potest. cit. L. à Iudice C. de Iudic: 3. ex L. i. §. ult: ff. quis & à quo: ubi à Judice dato appellatur ad eum, qui dedit cit L. i. in princ: Sed ab eo cui data est jurisdictionis non appellatur ad eum, qui jurisdictionem mandavit, sed ad superiorem mandatis ut in cit: L. ult: Ergo differt Judex datus ab eo, cui mandata est jurisdictionis. 4. Ordinarius Judex potest cognoscere, vel Judicem dare, L. generaliter. L. s̄a pe audiri de offic: Præsid: cum Judicem dat, cognitionem tantum causæ videtur committere, & Judex datus Judiciario munere fungi. L. à Iudice, C. de jud. At cum jurisdictionem mandat, utramque facultatem committere videtur. Negat Decius in rubric: han de offic. eius. Fundatus in L. §. ultim: de off. eius. & L. ult: eodem titulo. & L. more de jurisdictione om. jud: juncta. L. à Iudice. C. de jud: quibus in locis habetur, eum, cui man-

data est jurisdictionio nihil proprium habere, & eam mandare non posse. Ergo non differt à Judice dato, quoniam & is Judicem dare non potest, *cit. L. à Iudice.* Non affirmativæ subscribimus, & præterea sic statuimus: Judicem datum, & eum, cui jurisdictionio mandata est differre à se invicem origine, essentiâ, & potestate. Origine quia Judices dabantur plerumque ex consensu partium, ut patet ex *L. ex consensu suff. de appell.* ex *L. quidam de re judic.* ex *L. observandum* & ex *L. si in Iudiciis de jud.* At jurisdictionio non mandabatur, ex consensu partium, sed ad libitum Magistratus. *L. solet de offic. Praecons.* & *L. Prætor.* *L. solet de iurisd.* om. *jud.* nullum enim hac de re testimonium exstat. Et hanc puto causam effici Pater possit esse Judex in causa filii *L. in privatis de off. jud.* non autem jus dicere *L. qui jurisdictioni, de jurisdictione omn. jud.* qui scilicet Judex dabatur de consensu partium. 2. differunt substantia, quia is cui jurisdictionio mandata est, dicitur habere jurisdictionem, licet alieno beneficio. *cit. L. more.* At Judex datus non habet jurisdictionem, seu potestatem jus dicendi, se

cognoscere

cognoscendi de jure, seu cognitionem tantum. L. ait *Prætor dñe jud: 3.* Potestate: quia in eum, cui mandata est jurisdictio transit omne officium jus dicentis L. 1. §. *damus de suspect: tut.* At in Judicem datum non transit, nisi munus judicandi. *cit. L. à Iudice.* Deinde: quia is, cui mandata est jurisdictio, potest Judicem dare: ut patet ex *cit. L. cum Prætor §. 1.* At *Judex datus non potest. L. cit. à Iudice.*

35. Cui universitas causarum (quamvis in certo genere tantum) delegata est, ita ut exinde munus seu officium quasi ordinarium fortiatur: is licet unam, vel plures causas subdelegare possit: *juxta Gl: communiter receptam, in cap. cum causam 26. ver. delegatis de appell: & L. Legatus de offic. Procons: tamen totam universitatem causarum alteri committere nequit, per Sanch: ex communi libr: 3. de matr: disp: 31. n. 2. idq; etiamsi à Principe delegatus fuerit, quia universim verum est, quod publicam, quam aliquis accepit potestatem, in alterum derivare haud possit sine Juris & Principis licentia: ut ipsum colligitur ex L. *Prætor sup. ad Thesin. 8.* Quamobrem si*

Epi-